

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

4. An Episcopus in Palatio rurali possit Oratorium habere, & in illo cum Altari portatili Missam audire, vel dicere? Et notatur, quod Oratorium privatum absque Episcopi autoritate fundatum, non ut ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

sed nunquam visum est, Episcopos in suis Palatiis eodem tempore fecisse celebrare in duobus Oratoriis, duas Missas, vnam pro se & aliam pro cognatis: ergo, &c. Quod patet etiam exemplo Eminentissimorum Cardinalium, qui gaudent vt probatum est in part. 6. cap. 1. vbi dicitur, vlt. eodem privilegio cap. final. quo gaudent Episcopi de dicenda, & audienda Missa in priuato Oratorio; & tamen nunquam in eorum Palatiis aut in aliis duobus Oratoriis erigere, vt simul in ipsis eodem tempore Missa celebrantur, non obstante, quod communitate habitent cum fratribus, nepotibus, cognatis, &c. Et licet hodie in Palatio, vbi gratia, Eminentissimi Domini mei Cardinalis Columnae inueniantur duo Oratoria, vnum solum tamen spectat ad ipsum, qui nunquam Cardinalis gaudet privilegio Episcoporum de dicitur. Altero vero Oratorio vtitur Excellentissimus Dux Pallianus ex privilegio peculiari Sedis Apostolicae.

3. Neque obstant adducta à Pellizzario. Dicit Pellizzario, ex consuetudine inter Episcopos erigendi in eorum Palatiis duo Oratoria. Hoc est negandum et patet omnibus: & si aliquod Palatium Episcopi inuenitur cum duobus Oratoriis, id factum fuit propter commoditatem, vt haberet promptum Oratorium, quando mutaret habitationem, v. g. in hyeme, vel aestate, concedimus itaque Episcopis duo Oratoria in eorum Palatiis, materialia tamen, sed non formalia, vt videlicet, in illis eodem tempore Episcopus audiat in vno Missam vel celebret, & in altero faciat pro aliis celebrare.

4. Dicit secundò, textum in cap. Quoniam loqui, absolute, ac illimitate. Respondeo, vt patet legentibus retum illum respicere tantum personam Episcopi, vt possit in itinere celebrare, vel facere eorundem ipso celebrare; & dat rationem: quia Episcopus debet quotidie Missam audire: quomodo ergo dictus textus potest extendi vt possit Episcopus facere celebrare, non pens se, sed pens alios in altero Oratorio, cum in isto casu deficiat ratio finalis, ex qua Pontifex concessit Episcopo dictum privilegium; quod quidem consue- rit personale, obseruat Portel. in respons. reg. part. 3. cap. 1. n. 6. & alij.

5. Dicit tertio, hoc privilegium esse extendendum, quia est privilegium fauorabile. Respondeo, potius esse privilegium odiosum, vt ait Trull. in Bull. Cruc. lib. 1. c. 1. d. 6. n. 10. & Ledesma in summa, tom. 1. vlt. c. 1. n. 1. & privilegium fauorabile concedo esse ampliatum sed id procedere, quando ex vi verborum ad rationabiliter deduci potest per text. in l. quod con- firmatum ff. de testam. milit. quando eadem militat ratio ad text. in l. non possunt, & l. seqq. & Liura non in singulis, vbi Glossa, & Doctores ff. de legib. cap. translatio, de censur. & cap. 2. de translat. Pralat. Vnde non esse privilegium fauorabile extendendum, quando eius verba non admittunt ampliationem, & sunt vltra verborum privilegij significationem, probat ex multis scribis Salgadus de resen. Bullar. part. 2. c. 30. §. 5. n. 26. Solozanus de Indiar. lre, tom. 2. lib. 2. c. 20. n. 71. & alij. Sed in nostro casu hoc privilegium ampliat vltra verborum significationem, vt patet aperte legentibus adductum cap. Quoniam. Ergo.

6. Adde quòd tunc privilegium Principis fauora- bile est ampliatum, quando non vulnerat ius com- mune, vt patet ex cap. Sanè. cap. Porro. de privileg. & docet Praepositus in p. 2. D. Thoma, quest. 97. dub. 4. num. 44. Amicus in Cur. Theolog. tom. 5. disp. 9. sect. 3. num. 49. Fabius Galeota respons. fiscal. 12. num. 193. Palasus tom. 1. tract. 3. disp. 4. punct. 10. num. 5. Suarez concessum Episcopis, vt possint celebrare, vel audire Missam in priuatis Oratoriis, vult patet: ergo non largè, sed strictè interpretandum Tom. IV.

est. Et ideo communicata difficultate praesentis reso- lutionis cum illustrissimis, & Doctissimis Marco An- tonio Maraldo, Sanctissimi D. N. Breuium Secretario, ac Francisco de Albicis, S. Romanae, & vniuersalis In- quisiitionis Assessorè, sententiam negatiuam, quam su- pra firmavi, omninò approbarunt.

RESOL. IV.

An Episcopus in Palatio rurali possit Oratorium habere, & in illo cum Altari portatili Missam audire, vel dicere?

Et notatur, quod Oratorium priuatum absque Episcopi auctoritate fundatum, non vt ibi celebretur, sed vt ibi oretur, non est sub potestate Episcopi quoad ius visitandi, & procuracionem exigendi, &c. Ex p. 9. tract. Ref. 8.

§. 1. Respondeo affirmatiuè cum Patre Auerfa de Sacram. Euchar. q. 11. sect. 14. §. 5. vbi putat, quòd non est Episcopis oblati facultas habendi Oratorium ad celebrandum in proprio Palatio, vel etiam in domo rurali. Idem etiam docet Laurentius Portel in responsionibus Regul. tom. 1. p. 3. casu 20. num. 6. vbi sic ait: Ad secundum iam quaesitum iam patet responsio ex dictis: cum enim Tridentinum, nec nouum manda- tum D. Papae Urbani VIII. comprehendat Oratoria Episcoporum, credo, quòd illi etiam in villa rurali poterunt cum debita licentia erigere Altare, & in ipso ce- lebrare, vel celebrari facere, si non per cap. final. de privileg. saltem per cap. Missarum, citatum, quod id illis concedit sine restrictione. Et quanquam illa gene- ralis concessio sit illis restricta, hodie saltem per D. Urbanum VIII. iam diximus id intelligi solum quo- ad Oratoria saecularium, in quibus timentur abusus, non quoad Oratoria Episcoporum, in quibus illi non praesumuntur. Sic Portel. Vide praeter citatos Docto- res, Pellizzarium in Man. Regul. to. 2. tract. 8. c. 2. §. 2. n. 159. vbi concedit etiam Episcopis, vt possint erigere Oratoria in villis.

2. Notandum est hic obiter, quòd Oratorium priuatum absque Episcopi auctoritate fundatum, non vt ibi celebretur, sed vt ibi oretur, non est sub pote- state Episcopi quoad ius visitandi, & procuracionem exigendi: potest tamen Episcopus ad illud accedere, & videre, an iuxta formam iuris tractetur: alias posset mandare destrui, cap. final. & ibi Abbas de censur. Et ita docet Rubens in Aphor. Episcop. verb. Oratorium n. 2. & Genensis in Praxi, c. 17. n. 4. edit. 1.

RESOL. V.

An Episcopus extra Diocesim, inconsulto Ordinario loci possit habere in suo Palatio Oratorium, et cum Altari portatili ibi celebret, vel Missam audiat?

Et an hoc procedat in alienis Diocesibus, non autem in urbe Romana? Ex p. 9. tr. 1. Ref. 39.

§. 1. Alibi contra Beiam, & Emmanuelem Sa affirmatiuam sententiam docui cum Portel in resp. Reg. tom. 2. p. 3. casu 20. num. 7. cui nunc addo, me citato, Patrem Pasqualigum dec. 66. num. 3. quia Conc. Trid. non prohibet Episcopis, quòd celebrent in Altari portatili: sed quòd non permittant celebrari, siue à saecularibus, siue à Regularibus; nec item quòd vnus Episcopus non permittat celebrari ab alio Episcopo, quando existit in sua Diocesi. Non enim Episcopi veniunt nomine saecularium ob dignitatem, qua praecellunt; & proinde debuissent specialiter nominari, si eos comprehendere voluisset. Et quidem cap. Quoniam de privileg. in 6. concedit Episcopis hoc privilegium, quia

Sup. hoc inf. in Ref. 6. §. Sed. cursum propè fin. & in Ref. 31. §. 1. & vlt.

ed. què 122. n. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140.

Alibi in Ref. seq. & in ro. 9. tr. 7. Ref. 49. §. Vnde etiam, & §. Secundo praemittendum. lege eorum doctrinam.